

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๘๙๗ / ๒๕๖๑

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ เกี่ยวกับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

ผู้อุทธรณ์

: นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒

ผู้อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี พร้อมเอกสารประกอบคำขอและเอกสารการดำเนินการของเจ้าหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๔๘/พิเศษ ๐๐๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และที่ ศธ ๐๔๐๔๘/๕๗๔๔ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า โรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี ได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนถูกต้องทุกขั้นตอนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขณะนี้ได้เปิดทำการเรียนการสอนแล้วมีนักเรียน จำนวน ๓๒ คน สำหรับการขอเอกสารดังกล่าวซึ่งอยู่ในความครอบครองของส่วนราชการ มีผลต่อการดำเนินการทางคดีของคู่ความ ขอให้ผู้อุทธรณ์มีคำขอต่อศาลเพื่อให้มีหมายเรียกพยานเอกสารมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ในการนี้ จึงยังไม่สามารถดำเนินการสำเนาเอกสารดังกล่าวให้ได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ คำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็น [redacted] ได้รับมอบอำนาจจากนาง ก. [redacted] ฟ้องนาย ข. [redacted] ขอให้ผิดสัญญาโดยไปจัดการเรียนการสอนร่วมกับบุคคลอื่นที่อ้างว่าเป็นผู้ดำเนินกิจการโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี

คำวินิจฉัย ที่ สค ๘/๗ /๒๕๖๑

และเรียกค่าเสียหาย ในคดีหมายเลขดำที่ พ.๑๘๙๑/๒๕๕๙ ซึ่งผู้อุทธรณ์อ้างว่ามีบุคคลชื่อ นาย ค. เป็นผู้ดำเนินการขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี บริบาล ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ แต่ไม่ได้มีการเปิดการเรียนการสอนแต่อย่างใด จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ตรวจสอบข้อมูลและการดำเนินการที่เกี่ยวข้องของโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี บริบาล ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ พร้อมทั้งขอทราบผลการดำเนินการ ต่อมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ได้มีหนังสือตอบผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังผู้อุทธรณ์ว่า นาย ค. ได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี โดยได้รับอนุญาตเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ ขณะนี้เปิดทำการรับนักเรียน ซึ่งชื่อโรงเรียนเชียงใหม่ซีเอ็มซี บริบาล ไม่มีในสังกัด ต่อมาผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ขอสำเนาคำขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี พร้อมเอกสารประกอบคำขอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่า โรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี ได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนถูกต้องตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง การขอเอกสารดังกล่าวซึ่งอยู่ในความครอบครองของส่วนราชการ มีผลต่อการดำเนินการทางคดีของคู่ความจึงขอให้ผู้อุทธรณ์มีคำขอต่อศาลเพื่อให้มีหมายเรียกพยานเอกสารมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ต่อไป จึงไม่สามารถดำเนินการคดีสำเนาให้ได้ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๔๐๔๘/๖๒๗๙ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึงคณะกรรมการฯ ส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มาเพื่อประกอบการพิจารณา และชี้แจงด้วยวาจาสรุปความได้ว่า หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง ปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๑๔ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน เป็นผลให้งานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนโอนไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่แล้ว ในการนี้ ประเด็นการพิจารณาไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์คัดสำเนาคำขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี พร้อมเอกสารประกอบคำขอและเอกสารการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการทั้งหมด เนื่องจากการนำเอกสารดังกล่าวไปใช้เป็นพยานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาคดีแพ่งในชั้นศาล คู่ความต้องใช้สิทธิทางศาลยื่นคำขอต่อศาลเพื่อให้มีหมายเรียกพยานเอกสารที่อยู่ในความครอบครองบุคคลภายนอกซึ่งก็คือส่วนราชการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๐ ประกอบมาตรา ๑๒๓ อันเป็นวิธีการที่กฎหมายได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ดังที่ผู้อุทธรณ์ได้เคยมี

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๗ /๒๕๖๑

คำขอให้ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี มาแล้ว จึงเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ มิได้ปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นการขอให้ผู้อุทธรณ์ในฐานะ [REDACTED] ที่จะใช้เอกสารหลักฐานดังกล่าวปฏิบัติตามวิธีการนำพยานเอกสารไปเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินการกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งในชั้นศาลเท่านั้น อนึ่ง ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ โดยผลของกฎหมายตามคำสั่ง คสช. ที่ ๑๙/๒๕๖๐

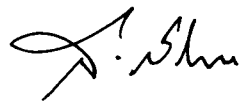
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ เว้นแต่ ข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ หมายเลขประจำตัวประชาชน และหมายเลขโทรศัพท์ ของผู้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี ไม่มีเหตุจำเป็นต้องเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบ เนื่องจากการเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงให้ปกปิดไว้

ส่วนเอกสารประกอบคำขอและเอกสารการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ จากข้อมูลข่าวสารที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ส่งมาเพื่อประกอบการพิจารณาส่วนใหญ่ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน ได้แก่ รายงานการตรวจความพร้อมการขอใช้สถานที่ในการจัดตั้งโรงเรียน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสถานที่และอาคารเรียน รายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนนอกระบบ โรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี ใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคารหรือเคลื่อนย้ายอาคาร หลักสูตรการเรียนการสอนโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี (การดูแลผู้สูงอายุและการดูแลเด็ก) ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่มีเหตุยกเว้นตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของผู้อุทธรณ์เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ เว้นแต่ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาปริญญาบัตรของผู้ร่วมขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี ไม่มีเหตุจำเป็นต้องเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบ เนื่องจากการเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงให้ปกปิดไว้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๗ / ๒๕๖๑

ในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ชี้แจงว่า หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง ปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ ๑๔ กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนให้ ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน เป็นผลให้งานและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนโอน ไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่แล้ว เป็นเรื่องของการบริหารภายในส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงองค์กรหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูล ข่าวสารดังกล่าว ซึ่งผู้อุทธรณ์ไม่อาจทราบได้ว่าข้อมูลข่าวสารตามคำขอได้มีการเปลี่ยนไปยัง หน่วยงานอื่น ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ ในฐานะหน่วยงาน ของรัฐยังคงมีหน้าที่ในการจัดหาข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้แก่ผู้อุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นี้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๒ เปิดเผยใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเชียงใหม่ ซีเอ็มซี เว้นแต่ หมายเลขประจำตัวประชาชน และ หมายเลขโทรศัพท์ ให้ปกปิดไว้ และเปิดเผยเอกสารประกอบคำขอและเอกสารการดำเนินการของ เจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์ ส่วนสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาปริญญาบัตรของผู้ร่วมขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียน เชียงใหม่ ซีเอ็มซี ให้ปกปิดไว้

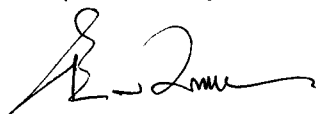
(รองศาสตราจารย์สมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

(นายสุขจิตต์ ประยูรหงษ์)

กรรมการ

(นายจำรัส ศักดิ์จิรพวงษ์)

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๗/๒๕๖๑

8๔:๑๖๖๖

(นายธนะ ดวงรัตน์)

กรรมการ

๒๔

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชมพูท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์)

๒๓๓ ๑๖:๑๖

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังขะ)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๑